

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1297135/2

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב שלמה שפירא

המבקש: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד ג'רמי שטרן)

נגד

המשיבה: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד משה יעקב קרו)

הנדון: הזכות להתנגד לסמכות התלויה בהסכמה ללא תלות במניעי ההתנגדות

החלטה

לפניי בקשת רשות ערעור שעניינה החלטת בית הדין הרבני האזורי ירושלים כי הסמכות בסוגיית מזונות הילדים (או למצער כלשון החלטתו של בית הדין בסוגיית המזונות הזמניים) היא של בית הדין.

לטענת המבקש ענייני המזונות לא נכרכו בתביעת הגירושין ואף לא הייתה הסכמה לדון בהם בבית הדין ומשכך לא קנה בית הדין את הסמכות לדון בהם – לא במזונות עצמם ואף לא בסוגיית 'השבת המזונות'.

המשיבה מבקשת לדחות את הבקשה תוך שהיא מעלה טיעונים שונים בנוגע להתנהלותו של המבקש כלפי ילדיו ולתום-ליבו – טיעונים שאף אם נקבלם כצורתם, ככתבם וכלשונם אין בהם כדי להקים סמכות.

וראוי לעמוד כאן על נקודה שאולי נתעלמה מהמשיבה:

חוסר תום-לב וכנות עשויים לשלול סמכות (בהקשר של כריכה ומבחנה המשולש), אין הם יכולים להקים סמכות יש מאין. לאמור: אפשר שהתנגדותו של המבקש לסמכות בית הדין נובעת ממניעים פסולים, מרוע לב, מהתאכזרות כלפי ילדיו ומרצון 'לטרטר' את המשיבה, כטענתה, אך אם לא נכרכו המזונות בתביעת הגירושין ואף הסכמה לדון בהם בבית הדין לא הייתה – ויהיה הטעם לאי-ההסכמה אשר יהיה – לא קנה בית הדין את הסמכות לדון בהם.

כך גם לעניין טענה נוספת שמעלה המשיבה כי היה ברור מראש לשני הצדדים, המשתייכים למגזר החרדי-חסידי, כי ידונו בכל ענייניהם בבית הדין הרבני. ראשית דבר טענה טענה זו הוכחה: לשון הסכם הגירושין שבין הצדדים אינה תומכת בה, ולצערנו גם למדנו מן הניסיון כי אי אפשר לקבוע מסמרות בכלל כי המשתייכים למגזר דתי או חרדי זה או אחר מבכרים תמיד לדון בבית הדין הרבני או בדין תורה בכלל. אולם אף אם נניח כי כך היה ברור לצדדים – אין כאן הסכמה מפורשת ואף לא הסכמה מכללא לסמכות בית הדין, רצונות ומחשבות הלב אינם עולים די הסכמה במובנה המשפטי ואף לא בזה ההלכתי (אם כי לענייננו השאלה היא משפטית ולא הלכתית).

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אף זו טענה שעשויה להיות בעלת משמעות מסוימת, ומסוימת בלבד, בשאלת תום-הלב, אך אין בה כדי להקים סמכות.

עם זאת המשיבה מעלה גם טיעון שלפיו מדברים מסוימים של המבקש בבית דין קמא השתמעה הסכמה לדון במזונות בבית הדין – טיעון שאם יתקבל עשוי להקים את הסמכות, ולחילופין עשוי להקים לפחות את הטענה כי המבקש לא העלה את טענת הסמכות בהזדמנות הראשונה ולפיכך מושקת הוא מלהעלותה, ובעניין זה בלבד – נאמר כאן – עשויה להיות משמעות גם לשאלת תום הלב של המבקש שאותו מבקשת המשיבה ללמוד מהתנהלויות אחרות שלו.

טיעונים אלה עשויים להתקבל, אך לאתר העיון בחומר שעליו הם מבוססים רשאים אנו לומר כי בא כוח המשיבה יצטרך כנראה להתאמץ כדי לבססם עוד עובדתית ומשפטית.

בנסיבות אלה סיכויי הלכאוריים של הערעור אינם מבוטלים, בלשון המעטה.

הוסף לכך שאם נחליט שלא ליתן רשות ערעור ולהורות כי המבקש יהיה רשאי לערער, אם ירצה, עת יהיה ערעורו ערעור בזכות, היינו לעת פסיקה סופית של בית דין קמא, שבמסגרת ערעור עליה אפשר יהיה להעלות גם טענות סמכות – אפשר שנגרום בכך עוול משמעותי לשני הצדדים גם יחד, שכן ההליך בבית דין קמא הוא לכאורה בשלבים בראשיתיים שלו, ותוצאתה של החלטה כזו עשויה להיות ניהול הליך ממושך – ושמה אף יקר – שלבסוף יתגלה כעקר.

בהינתן האמור לעיל, הדעת נותנת ליתן רשות ערעור.

עם זאת, איננו יכולים לבטל כליל גם את הטענה כי הערעור נועד אך ורק 'לטרטר' את המשיבה – ולאחר העיון בכלל תיקי הצדדים נוסף כי שמא גם להתנקם בה – ומטעם זה יש מקום להורות על הפקדת ערובה להוצאות המשפט כתנאי למתן רשות הערעור ולשמיעתו בפועל, למרות סיכויי הלכאוריים.

אכן במאזן של כל האמור פוחתת האפשרות כי הערעור ערעור סרק הוא ומשכך אין מקום להעמיד ערובה כזו על סכום גבוה.

לאחר שיקול דעת אני קובע כי ניתנת בזה רשות ערעור על החלטת בית דין קמא בנוגע לסמכותו, אולם הרשות ושמיעת הערעור יותנו בהפקדת ערובה להוצאות המשפט בסכום של 5,000 ש"ח שיופקדו בקופת בית הדין בתוך חמישה-עשר יום (לרבות ימי הסגר).

במקביל להפקדת הערובה ובתוך אותו פרק זמן גם יפתח המבקש תיק ערעור (התיק דנן מיועד רק לבקשת רשות הערעור) וישלם אגרה כדין.

לתיק הערעור ייסרקו כתב הבקשה לרשות ערעור שייראה ככתב ערעור, על המבקש לצרף אליו השלמות טיעון נוספות.

המשיבה תהיה רשאית להגיש תגובה הכוללת אף היא השלמות לטיעוניה שבתגובתה לבקשת רשות הערעור – שאף היא תצורף לתיק – בתוך חמישה-עשר יום נוספים, ולאחר מכן ייקבע מועד לדיון בערעור.

ניתן ביום ה' בשבט התשפ"א (18.1.2021).

הרב שלמה שפירא

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה